

Sosiaalihuollon asiakasmaksut ja
tulorajat 1.6.2020 alkaen

Toivakan kunta

Sisällysluettelo

1.	YLEISIÄ PERIAATTEITA	4
1.1.	ASIAKASMAKSUN ENIMMÄISMÄÄRÄ	4
1.2.	ASIAKASMAKSUN ALENTAMINEN TAI PERIMÄTTÄ JÄTTÄMINEN	4
1.3.	MAKSUKYVYN MUKAAN MÄÄRÄYTYVIEN MAKSUJEN TARKISTAMINEN	4
1.4.	MAKSUKATTO	4
1.5.	MAKSUN PERIMINEN POISSAOLON AJALTA.....	5
1.6.	SOTAINVALIDIT	5
1.7.	RINTAMALISÄN SAAJAT	6
2.	KOTIIN ANNETTAVAT PALVELUT	6
2.1.	TILAPÄINEN KOTIHOITO	6
2.2.	SÄÄNNÖLLINEN KOTIHOITO	6
2.3.	KOTIHOIDON TUKIPALVELUT.....	8
	ATERIAPALVELU	8
	TURVAPALVELUT	8
	KAUPPAPALVELU	8
2.4.	SOSIAALIHUOLTOLAIN MUKAINEN LIIKKUMISTA TUKEVA PALVELU	8
2.5.	SOSIAALIHUOLTOLAIN (1301/2014) MUKAINEN LAPSIPERHEIDEN KOTIPALVELU.....	8
3.	ASUMISPALVELUT, SOSIAALIHUOLTOLAIN MUKAISET	9
3.1.	TILAPÄINEN PERHEHOITO	10
3.2.	OMAISHOITAJAN VAPAAN AIKAINEN HOITO.....	10
3.3.	LYHYTAIKAINEN PALVELUASUMINEN	10
3.3.1.	PERHEHOITO (IKÄIHMISET, MIELENTERVEYSKUNTOUTUJAT, SOSIAALIHUOLTOLAIN MUKAISET).....	10
3.4.	PALVELUKODIT JA TUKIASUNNOT	11
3.5.	TEHOSTETTU PALVELUASUMINEN.....	11
4.	VAMMAISPALVELUJEN JA KEHITYSVAMMAHUOLLON MAKSUT	11
4.1.	PÄIVÄ- JA TYÖTOIMINTA	11
4.2.	VAMMAISPALVELULAIN MUKAINEN KULJETUSPALVELU	11
4.3.	KEHITYSVAMMAISTEN PÄIVÄ- JA TYÖTOIMINTA (16 vuotta täyttäneet).....	12
4.4.	ASUMISPALVELUT, VAMMAISPALVELULAIN JA KEHITYSVAMMALAIN MUKAISET	12
4.4.1.	VAMMAISPALVELULAIN MUKAINEN PALVELUASUMINEN.....	12
	VAMMAISPALVELULAIN NOJALLA JÄRJESTETTY LYHYTAIKAINEN ASUMISPALVELU / LYHYTAIKAINEN RYHMÄKOTIASUMINEN	12

VAMMAISPALVELULAIN MUKAISEN ASUMISPALVELUN ATERIAMAKSUT ENINTÄÄN	12
4.4.2. ASUMISPALVELUN MAKSUT KEHITYSVAMMALAIN MUKAISESSA ASUMISESSA	13
KEHITYSVAMMALAIN MUKAISEN ASUMISPALVELUN YLLÄPITOMAKSU.....	13
KEHITYSVAMMALAIN MUKAISEN ASUMISPALVELUN ATERIAMAKSU.....	13
4.4.3. KEHITYSVAMMALAIN MUKAISEN LYHYTAIKAISHOIDON MAKSUT.....	14
4.4.4. KEHITYSVAMMALAIN MUKAINEN PITKÄAIKAINEN JA LYHYTAIKAINEN LAITOSHOITO SEKÄ PITKÄAIKAINEN PERHEHOITO	14
4.4.5. PITKÄAIKAINEN LAITOSHOITO JA PITKÄAIKAINEN PERHEHOITO, ALLE 16- VUOTIAAT JA 16 VUOTTA TÄYTTÄNEET.	14
4.4.6. OMAISHOITAJAN VAPAAN AIKAINEN HOITO.....	15
5. LAITOSHOIDON MAKSUT	15
5.1. LYHYTAIKAINEN LAITOSHOITO	15
5.2. PÄIVÄ- JA YÖHOIDON MAKSU.....	15
5.3. KUNTOUTUSHOIDON MAKSUT	15
5.3. PITKÄAIKAINEN LAITOSHOITO.....	15
6. LASTENSUOJELUN MAKSUT	17
6.1. VANHEMMILTA PERITTÄVÄT MAKSUT	17
6.2. LAPSELTA TAI NUORELTA PERITTÄVÄ MAKSU.....	18
7. MUUT MAKSUT.....	18
7.1 SOSIAALIPÄIVYSTYS.....	18

1. YLEISIÄ PERIAATTEITA

Kaikissa asiakasmaksupäätöksissä sovelletaan lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992), jäljempänä asiakasmaksulaki ja asetusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (912/1992), jäljempänä asiakasmaksuasetus.

1.1. ASIAKASMAKSUN ENIMMÄISMÄÄRÄ

Asiakasmaksulaki 2 §.

Palveluista perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.

1.2. ASIAKASMAKSUN ALENTAMINEN TAI PERIMÄTTÄ JÄTTÄMINEN

Asiakasmaksulaki 11 §.

Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteutumista.

1.3. MAKSUKYVYN MUKAAN MÄÄRÄYTYVIEN MAKSUJEN TARKISTAMINEN

Asiakkaan maksukyvyyn mukaan määräytyvät maksut (pitkäaikainen laitoshoido/asumispalvelu/perhehoito ja säännöllinen kotihoito) määrätään toistaiseksi.

Maksukyvyyn mukaan määräytyvät maksut (ja niihin liittyvät tulotiedot) tarkistetaan joko asiakkaan pyynnöstä tai työntekijän aloitteesta kun:

- palvelun käyttäjän tai perheen maksukyky on oleellisesti muuttunut
- kun on ilmeistä, että maksua määrättäessä huomioon otettavat perheen olosuhteet ovat muuttuneet
- maksu osoittautuu virheelliseksi tai
- palvelu- ja hoitosuunnitelmaa muutetaan

Osa sosiaali- ja terveydenhuollon maksuista on sidottu indekseihin. Indeksitarkistukset tehdään voimassa olevan lainsäädännön mukaan.

1.4. MAKSUKATTO

Asiakasmaksulaki 6 a §, asiakasmaksuasetus 26 a ja b § ja Kuntaliiton yleiskirje 38/80/99
Potilaan maksamille julkisen terveydenhuollon tietyille maksuille on säädetty enimmäismäärä, maksukatto. Maksukatton täyttymisen raja on 683 €.

Seurantajakso on kalenterivuosi. Jos maksujen yhteismäärä ylittää kalenterivuoden aikana 683 €, ovat maksukattoon sisältyvät palvelut tämän jälkeen kalenterivuoden loppuun saakka maksuttomia. Lyhytaikaisesta laitoshoidosta peritään kuitenkin 22,50 € hoitopäivämaksu 18 vuotta täyttäneiltä henkilöiltä (asiakasmaksuasetus 26 a §). Alle 18-vuotiaalta ei saa periä ylläpitomaksuakaan.

Alle 18-vuotiaan lapsen ja nuoren käyttämistä palveluista perityt maksukattoa kerryttävät maksut otetaan huomioon yhdessä hänen toisen vanhempansa tai muun laillisen huoltajan maksujen kanssa. Tällöin palvelut ovat maksuttomia kaikille henkilöille, joiden maksut otetaan yhdessä huomioon.

Jos palvelun käyttäjä on kalenterivuoden aikana suorittanut maksukattoon sisältyvistä palveluista maksuja enemmän kuin 683 € euroa, hänellä on oikeus saada liikaa suoritettua maksut takaisin. Asiakasmaksuasetuksen 26 b §:n mukaan palvelujen käyttäjän on itse osoitettava maksukaton täyttyminen.

Maksukaton ulkopuolelle jäävät sosiaalihuollon maksuista

- kotona annettavan palvelun maksut (kotipalvelu ja kotisairaanhoido)
- pitkäaikaisen laitoshoidon maksut
- toimeentulotukena myönnetty asiakasmaksut
- sosiaalihuoltolain mukaiset asumispalvelumaksut
- kehitysvammaisten asumisen ylläpitomaksu
- vaikeavammaisen kuljetuspalvelun omavastuuosuudet
- perhehoidon maksut
- viivästyskorot
- perintäkulut

Maksukaton täyttymisestä asiakkaalle ilmoittaa se terveydenhuollon laitos, jossa maksukatto on täyttynyt. Maksukatto on voimassa kalenterivuoden loppuun saakka.

1.5. MAKSUN PERIMINEN POISSAOLON AJALTA

Asiakasmaksuasetus 32 §.

Asiakkaalta peritään asumispalvelujen ja säännöllisen kotihoidon maksu läsnäolopäiviltä. Sairaalassaoloajalta ei em. maksua peritä myöskään sairaalaan lähtöpäivältä.

Kotona annettavissa palveluissa, palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa asiakasmaksu peritään asiakkaasta johtuvan (muu kuin sairaalahoito) tilapäisen keskeytyksen ajalta. Jos palvelu keskeytyy yli viideksi päiväksi, kuukausimaksua ei peritä viisi päivää ylittävältä osalta.

Jos palvelu keskeytyy palvelun tuottajasta johtuen lyhyemmäksi ajaksi, tai asiakas on laitoshoidossa, ei maksua peritä myöskään mainitun viiden päivän ajalta. Säännöllisen kotihoidon asiakkaalta maksu keskeytyy omaisen/läheisen ottaessa hoitovastuun asiakkaan hoidosta myös lyhyemmäksi kuin viiden päivän ajaksi. Jos palvelu on keskeytyksissä koko kuukauden, ei maksua peritä lainkaan. Maksua ei peritä ennalta sovitun keskeytyksen ajalta (esim. lomat palveluasumisesta).

Asiakasmaksu sosiaalihuoltolain 25 §:ssä tarkoitetun perhehoidon keskeytyksen ajalta peritään kuten pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta (pois lukien lastensuojelulain perusteella järjestetty perhehoito).

1.6. SOTAINVALIDIT

Sotilasvammalaki 404/1948 6 §, 6a § ja 6b §

Sotainvalideilta, joiden vammaisuusaste on vähintään 10 % (Laki sotilasvammalain 6 ja 6 e §:n muuttamisesta 977/2016), ei peritä asiakasmaksua sairaanhoidosta, kuntoutushoidosta, lääkinnällisestä kuntoutuksesta, kotihoidosta ja kotihoidon tukipalveluista, pitkäaikaisesta laitoshoidosta eikä palveluasumisen hoivapalvelusta. Korvaus peritään valtiokonttorilta.

1.7. RINTAMALISÄN SAAJAT

Rintamalisän saajille myönnetään kotona asumista tukevia palveluja Valtiokonttorin vuosittain antaman ohjeistuksen mukaisesti.

2. KOTIIN ANNETTAVAT PALVELUT

2.1. TILAPÄINEN KOTIHOITO

Asiakasmaksuasetus 3 § 5 mom.

Tilapäinen kotihoito

12,00 €/käynti

HUOM! Jatkuvasti säännöllisesti kotiin annettavista palveluista peritään palvelumäärän ja asiakkaan maksukyvyyn mukainen kuukausimaksu.

2.2. SÄÄNNÖLLINEN KOTIHOITO

Asiakasmaksuasetus 27 - 31 §

Jatkuvasti ja säännöllisesti annetusta kotisairaanhoidosta ja sosiaalihuoltoasetuksen (607/1983) 9 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua kotipalvelusta voidaan periä palvelun laadun ja määrän, palvelun käyttäjän maksukyvyyn sekä perheen koon mukaan määräytyvä kohtuullinen kuukausimaksu.

Em. jatkuvasti säännöllisesti kotiin annettavista palveluista peritään palvelumäärän ja asiakkaan maksukyvyyn mukainen kuukausimaksu. Maksu määräytyy seuraavan taulukon perusteella bruttotuloista määriteltynä prosentiosuutena. Kuukausimaksu saa olla enintään maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä kuukausituloista.

Kotona annettavasta palvelusta laaditaan yhdessä palvelun käyttäjän kanssa palvelu- ja hoitosuunnitelma.

Kotona annettavasta palvelusta perittävä maksu ei saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia.

Säännöllisen kotihoidon kuukausimaksutaulukko

Asiakkaan kuukausimaksu on enintään alla olevassa taulukossa olevan maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä bruttokuukausituloista.

Perheen- jäsenten määrä	Maksuttomuuden yläraja (€/kk)	Maksuprosentti (%) tulorajan ylittävistä bruttokuukausituloista riippuen asiakkaan kotihoidon tarpeesta (tuntia/kk)				
		< 4h	4 - < 8 h	8 - < 16 h	16 - < 30 h	< 30 h

		I	II	III	IV	V
1	588	14	27	31	33	34
2	1 084	12	18	19	20	21
3	1 701	10	14	15	16	17
4	2 103	9	11	12	13	14
5	2 546	7	9	10	11	12
6	2 924	4	6	7	9	10

Kun henkilömäärä on suurempi kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 357,00 eurolla ja maksuprosenttia alennetaan 1 prosenttiyksiköllä kustakin seuraavasta henkilöstä.

- Säännöllisen kotihoidon asiakkaille laaditaan hoito- ja palvelusuunnitelma, palveluista peritään hoito- ja palvelusuunnitelmaan ja maksutaulukkoon perustuva kuukausimaksu.
- Maksua tarkistetaan, mikäli asiakkaan tulot tai palvelumäärä muuttuvat oleellisesti. Asiakasmaksut tarkistetaan kuitenkin vähintään joka toinen vuosi (samanaikaisesti lakisääteisten indeksitarkistusten kanssa).

Kotona annettavan palvelun maksua ei peritä keskeytyksen ajalta (ks. kohta 1.7 Poissaolot ja siinä olevat poikkeukset)

Maksukykyä määriteltäessä huomioon otettavat tulot säännöllisessä kotihoidossa (asiakasmaksuasetus 27 §): palvelun käyttäjän ja hänen kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön:

- veronalaiset ansio- ja pääomatulot
- verosta vapaat tulot
- metsätulo (asiakasmaksuasetus 28 a §)
- jos kuukausittaiset tulot vaihtelevat, kuukausituloina otetaan huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen kuukausitulo □
- edellytyksenä kuittien/tositteiden ja pankin tiliotteiden esittäminen

Tulot, joita ei oteta huomioon (asiakasmaksuasetus 29 §):

- lapsilisä ja lapsen hoitotuki
- kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- asumistuki
- vammaistuki
- rintamalisä
- eikä muita asiakasmaksuasetuksen 29 §:ssä mainittuja tukia ja avustuksia
- omaishoidontuen hoitopalkkio

2.3. KOTIHOIDON TUKIPALVELUT

Tukipalvelujen maksuista ei ole erikseen säädetty asiakasmaksulaisissa tai – asetuksessa, joten kunta voi periä niistä päättämänsä maksun. Palvelun myöntäminen edellyttää asiakkaan palvelutarpeen arviointia. Tukipalvelujen tarve kirjataan asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelmaan ja tehdään palvelu- ja maksupäätös.

ATERIAPALVELU

Menukat-palvelusta kotihoidon asiakkaiden kotiin peritään asiakasmaksuna 8,90 €/ateria.

TURVAPALVELUT

Turvapalveluista perittävä asiakasmaksu on 35,00 € kuukaudessa, asennuspalvelu kuuluu hintaan.

Turvahälytyskäynti maksaa 15 €.

Turvapalvelun lisälaitteina on saatavilla:

Lisäranneke tai –riipus	5,00€/kk
Ovihälytin tai ikkunahälytin	5,00€/kk
Häkävaroitin	5,00€/kk
Savu-/palovaroitin	5,00€/kk
Paikantava ranneke	30,00€/kk
Älykäs oviturva	40,00€/kk

KAUPPAPALVELU

Ensisijaisesti kauppapalvelu järjestetään omaisten, lähipiirin tai vapaaehtoistyön turvin. Kotihoito avustaa tarvittaessa kauppaoستosten tilaamisessa ja tilattujen kauppaoستosten kotiin kuljettamisessa. Mikäli kaupapalvelu toteutetaan kotihoidon maksullisena tukipalveluna, hinta on 6 €/kerta.

2.4. SOSIAALIHUOLTOLAIN MUKAINEN LIIKKUMISTA TUKEVA PALVELU

Peritään matkan todelliseen pituuteen perustuva omavastuuosuus.

Sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu on kunnalle harkinnanvaraista toimintaa ja kuljetuspalveluja myönnetään käytettävissä olevan määrärahan puitteissa. Sosiaalihuoltolain mukaisesta kuljetuspalvelusta on olemassa oma ohjeistus.

Sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu on tarkoitettu vammaisille ja vähävaraisille ikääntyneille, jotka eivät pysty käyttämään yleisiä kulkuneuvoja tai heillä olisi kohtuuttomia vaikeuksia käyttää niitä. Yksin asuvan bruttotuloraja on 1200€/kk. Pariskunnan bruttotuloraja on 1800€/kk. Lisäksi huomioon otetaan merkittävät säästöt ja merkittävä muu varallisuus lukuun ottamatta vakituista asuntoa.

2.5. SOSIAALIHUOLTOLAIN (1301/2014) MUKAINEN LAPSIPERHEIDEN KOTIPALVELU

Asiakasmaksuasetus 3 §

Lapsiperheiden kotipalvelu on sosiaalihuoltolain (19 §) mukaista toimintaa. Kotipalvelua voi saada joko tilapäisenä tai säännöllisesti annettuna palveluna.

Tilapäinen kotipalvelu on lyhytkestoisiin tilapäistarpeisiin tarkoitettua perheiden arjessa selviytymisen tuke- mista ja sitä voidaan myöntää maksimissaan kolme kuukautta ja enintään kuusi tuntia viikossa.

Tilapäisen lapsiperheiden kotipalvelun maksut 1.3.2018:

Käynnin pituus	Maksu
0 - 2 h	12,00 €
2 – 4 h	16,00 €
4 – 6 h	22,00 €

Säännöllinen lapsiperheiden kotipalvelu on tarkoitettu pitkittyneisiin ja välttämättömiin tuentarpeisiin. Säännöllinen kotipalvelu perustuu aina asiakkaan kanssa tehtyyn palvelutarvearviointiin ja asiakassuunnitelmaan. Säännöllistä kotipalvelua perhe voi saada tilapäisen kotipalvelun jälkeen kolme kuukautta ja enintään kuusi tuntia viikossa.

Toivakassa kotipalvelua järjestetään pääsääntöisesti kunnan omana, perhetyöntekijän toimenkuvaan sisältyvänä palveluna.

Säännöllisen kotipalvelun kuukausimaksutaulukko:

Henkilöt	2	3	4	5	6	Korotus/li-sähenkilö
Tuloraja, €	1 084	1 701	2 103	2 546	2 924	357
Tuntia/kk	Omavastuuprosentti %					
alle 6 h	18	14	11	9	7	-
6 – 15 h	19	15	12	10	8	-
16 – 24 h	20	16	13	11	9	-
25 – 30 h	21	17	14	12	10	-
yli 30 h	22	18	15	13	11	-

Kotipalvelun maksua ei peritä, jos perheen tulot jäävät alle tulorajan.

3. ASUMISPALVELUT, SOSIAALIHUOLTOLAIN MUKAISET

Ei kerrytä maksukattoa.

Sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalvelujen asiakasmaksujen määräytymisperusteita ei ole säädetty asiakasmaksulaissa tai -asetuksessa. Toivakan kunnassa sovelletaan maksujen määräytymisessä säännöllisen kotihoidon maksuperusteita, joista on säädetty asiakasmaksuasetuksessa (3 § tulorajan osalta ja 27 - 31 §).

Sosiaalihuoltolain mukaisesta asumispalvelusta peritään säännöllisen kotihoidon enimmäismaksu, joka on 35 % 588 € ylittävästä tulon osasta. Henkilökohtaiseksi käyttövaraksi tulee jäädä 188,50 €. Käyttövara on tarkoitettu henkilökohtaisten menojen kattamiseen esim. sairaus- ja lääkekulut. Maksua määriteltäessä asumistukea ei oteta huomioon.

Asiakasmaksuasetuksen 19 §:ssä säädetään, että sosiaalihuoltolain mukaisesta pitkäaikaisesta perhehoidosta peritään maksu asiakasmaksulain 7 c §:ssä säädetysti. Omaishoitajan vapaapäivien aikaisesta hoidosta peritään maksu asiakasmaksulain 6 b §:ssä säädetysti.

Keski-Suomessa on käytössä maakunnallinen ikäihmisten ja vammaisten henkilöiden perhehoidon ohje, jonka mukaan määritellään perhehoidossa olevien henkilöiden asiakasmaksut. Ohjetta päivitetään vuosittain.

3.1. TILAPÄINEN PERHEHOITO

Tilapäinen perhehoito	36,20 €/vrk
Sisältää hoivan, ateriat ja asumiskulut	
Osavuorokautinen perhehoito	18,50 €/päivä tai yö
Sisältää hoivan ja hoidon aikaiset ateriat	
Kotiin annettava perhehoito	18,50 €/päivä

3.2. OMAISHOITAJAN VAPAAN AIKAINEN HOITO

Asiakasmaksulaki 6 b §	
Maksu on omaishoitajalaisissa (973/2005) määritellyiltä vapaapäiviltä	11,40 €/vrk

3.3. LYHYTAIKAINEN PALVELUASUMINEN

Tilapäinen palveluasuminen	36,20 €/vrk
Sisältää hoivan, ateriat ja asumiskulut	
Osavuorokautinen palveluasuminen	18,50 €/päivä tai yö
Sisältää hoivan ja hoidon aikaiset ateriat	

3.3.1. PERHEHOITO (IKÄIHMISET, MIELENTERVEYSKUNTOUTUJAT, SOSIAALIHUOLTOLAIN MUKAISET)

Pitkäaikaisessa perhehoidossa olevilta asiakkailta peritään vahvistettujen asiakasmaksujen mukaisesti asiakasmaksuina vuokra, ylläpitomaksu sekä ateriamaksu.

1. Perhehoidossa vuokra on sosiaali- ja terveysministeriön vuosittain vahvistama asumismaksun mukainen. Vuokrassa huomioidaan STM:n ohjeistuksen mukainen indeksitarkistus.

Perhehoito, 1h huone	197,38 €/kk
2h huone	165,68 €/kk
2. Perhehoidon ylläpitomaksu/kk (maksu/vrk)	99,77 €/kk
3. Perhehoidon ateriamaksu on	13,20 €/vrk

Perhehoidon ateriamaksu, jos asiakas käy päivätoiminnassa

päiviä 0 - 1	275,31 €/kk
päiviä 2 – 3	227,41 €/kk
päiviä 4 -5	201,97 €/kk

Perhehoidossa olevalta asiakkaalta ei peritä päällekkäin muita sosiaalihuollon avohoidon palvelumaksuja, kuten kotihoidon maksua tai päivätoiminnan maksua.

Jos asiakas siirtyy perhehoidosta suoraan palveluasumiseen/laitoshoittoon, peritään palveluasumisen/laitoshoidon maksu tulopäivältä, mutta ei perhehoidon maksua ko. päivältä. Jos asiakas siirtyy palveluasumisesta/laitoksesta perhehoitoon, peritään palveluasumisen/laitoshoidon maksu lähtöpäivältä, mutta ei perhehoidon maksua ko. päivältä.

3.4. PALVELUKODIT JA TUKIASUNNOT

Palvelu muodostuu kuntoutuksesta, hoivasta ja hoidosta sekä erikseen hankittavista tukipalveluista. Asiakkaan maksettavat maksut koostuvat kotipalvelun maksusta ja tukipalvelujen maksuista (kappale 2 Kotona annettava palvelu) sekä ryhmäkotien ylläpitomaksusta.

Asiakas maksaa vuokran erikseen vuokrasopimuksen perusteella ja lisäksi voi ostaa ateriapalvelut.

3.5. TEHOSTETTU PALVELUASUMINEN

Sosiaalihuoltolaki 21 §, sosiaalihuoltoasetus 10 §.

Asumispalvelujen asiakasmaksujen määräytymisperusteita ei ole säädetty asiakasmaksulaissa tai -asetuksessa.

Toivakassa on käytössä tehostetun palveluasumisen palveluseteli. Palveluseteli on tulosidonnainen ja määräytyy erikseen vahvistetun taulukon mukaan. Kunta myöntää tulosidonnaisen palvelusetelin asiakkaalle ja asiakas maksaa palveluntuottajalle vuokran, ateriamaksun sekä palvelun hinnan mahdollisen erotuksen omavastuuosuutena.

4. VAMMAISPALVELUJEN JA KEHITYSVAMMAHUOLLON MAKSUT

Asiakasmaksulaki 4 §, 14 §, asiakasmaksuasetus 33 §, L vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 380/1987, L kehitysvammaisten erityishuollosta 591/1977

Vammaispalveluiden ja kehitysvammahuollon palvelut ovat pääsääntöisesti asiakkaalle maksuttomia.

4.1. PÄIVÄ- JA TYÖTOIMINTA

Ei kerrytä maksukattoa.

Asiakas maksaa itse ateriamaksun ja mahdollisen kuljetuksen omavastuuosuuden.

4.2. VAMMAISPALVELULAIN MUKAINEN KULJETUSPALVELU

Peritään matkan todelliseen pituuteen perustuva omavastuuosuus, jonka suuruus määräytyy matkahuollon aiemman käytössä olleen taksoituksen perusteella. Vammaispalvelulain mukaisesta kuljetuspalvelusta on myös oma ohjeistus.

4.3. KEHITYSVAMMAISTEN PÄIVÄ- JA TYÖTOIMINTA (16 vuotta täyttäneet)

Erytishuoltolain mukaiseen päiväaikaiseen toimintaan liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia.

Erytishuoltolain mukaisessa työ- ja päivätoiminnassa asiakasmaksuna peritään ateriamaksu toteutuman mukaan

	Normaali ateria	Dieettiateria
Vuorokautinen ruokailu, enintään	9,86 €	11,36
Aamupala	1,88 €	1,90 €
Lounas	3,16 €	4,02 €
Päiväkahvi	0,73 €	0,82 €
Päivällinen	2,37 €	2,82 €
Iltapala	1,72 €	1,80 €

Dieettiaterian maksua ei peritä silloin, kun dieettiaterian tarve johtuu vammasta tai pitkäaikaissairaudesta. Ateriapalvelusta perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen. Jos ostopalveluna toimivan toimintayksikön ateriapalvelumaksu on määritelty pienemmäksi, peritään asiakkaalta ateriamaksu toimintayksikön määrittämän todellisen ateriakustannuksen mukaisesti.

Jos ostopalveluna toimivan toimintayksikön ateriapalvelumaksu on määritelty pienemmäksi, peritään asiakkaalta ateriamaksu toimintayksikön määrittämän todellisen ateriakustannuksen mukaisesti.

4.4. ASUMISPALVELUT, VAMMAISPALVELULAIN JA KEHITYSVAMMALAIN MUKAISET

Ei kerrytä maksukattoa.

4.4.1. VAMMAISPALVELULAIN MUKAINEN PALVELUASUMINEN

Asiakas maksaa itse vuokran, ateriat ja muut jokapäiväiseen elämään liittyvät kustannukset.

VAMMAISPALVELULAIN NOJALLA JÄRJESTETTY LYHYTAIKAINEN ASUMISPALVELU/ LYHYTAIKAINEN RYHMÄKOTIASUMINEN:

- alle 16-vuotiaiden vuorokausimaksu 13,20 €/vrk
Jätetään perimättä, mikäli asiakas tuo mukanaan nauttimansa erityisravintovalmisteet
- yli 16-vuotiaiden vuorokausimaksu 36,20 €/vrk
Sisältää ateriat, ylläpito- ja asumiskulut

VAMMAISPALVELULAIN MUKAISEN ASUMISPALVELUN ATERIAMAKSUT ENINTÄÄN:

Ateriamaksut voivat olla asumispalvelun hankinnan mukaisissa puitesopimuksissa määritellyn suuruiset, kuitenkin enintään 15,00 €/vrk.

4.4.2. ASUMISPALVELUN MAKSUT KEHITYSVAMMALAIN MUKAISESSA ASUMISESSA

Asiakas maksaa vuokran suoraan vuokranantajalle, vuokraan sisältyy asukkaiden käytössä olevien yhteisten tilojen jyvitetty osuus. Lisäksi asiakas maksaa esim. sähkö- ja vesimaksut. Asiakkaan omaan käyttöön jätetään käyttövaraa vähintään 188,50 €/kk nettotuloista.

KEHITYSVAMMALAIN MUKAISEN ASUMISPALVELUN YLLÄPITOMAKSU:

Kehitysvammalain mukaisesta asumisesta peritään ylläpitomaksua (maksua ei peritä henkilökunnan antamasta hoivasta ja huolenpidosta). Ylläpidolla tarkoitetaan tavanomaisia vastaavia menoja eli sellaisia menoja, joista henkilölle aiheutuisi kustannuksia joka tapauksessa.

Ylläpitomaksut:

- Ryhmäkoti-muotoisessa asumisyksikössä asuvat 55,62 €/kk
- Asuntoryhmä-muotoisessa asumisyksikössä asuvat 45,30 €/kk
- Jos asiakas on poissa ympärivuorokautisesta palveluasumisesta yhtäjaksoisesti 5 päivää kuukaudesta, hänen ylläpitomaksuaan alennetaan siten, että ylläpitomaksu muutetaan päivähinnaksi jakamalla kuukausihinta 30:llä ja kerrotaan läsnäolopäivillä.
- Jos ostopalveluna toimivan toimintayksikön ylläpitomaksu on määritelty pienemmäksi, peritään asiakkaalta ylläpitomaksu toimintayksikön määrittämän todellisen ylläpitokustannuksen mukaisesti.
- Sairaala- tai laitoshoidon ajalta ei peritä ylläpitokorvausta.

Ylläpitomaksuun sisältyy:

- puhdistusaineet ja –tarvikkeet (esim. jättesäkit, kompostipussit, siivoukseen käyttävät pesu- ja puhdistusaineet, siivousvälineet, desinfiointiaineet, käsipyyhepaperit)
- kalusto (esim. yhteistiloissa olevat huonekalut, DVD-soitin, kahvinkeitin, vedenkeitin, mikroaaltouuni, ulkokalusteet)
- vaatteisto (esim. yhteisiin tiloihin hankittavat matot, verhot, pöytäliinat, sohvatyyny)
- muu materiaali (esim. astiat, ulko- ja sisäkukat, askartelumateriaali, sisä- ja ulkopelit, kausikoristeet, ensiaputarvikkeet, verenpainemittari, kuumemittari)

KEHITYSVAMMALAIN MUKAISEN ASUMISPALVELUN ATERIAMAKSU:

	Normaali ateria	Dieettiateria
Vuorokautinen ruokailu, enintään	9,86€	11,36 €
Aamupala	1,88 €	1,90 €
Lounas	3,16 €	4,02 €
Päiväkahvi	0,73€	0,82 €
Päivällinen	2,37 €	2,82 €

Iltapala	1,72 €	1,80 €
----------	--------	--------

Dieettiaterian maksua ei peritä silloin, kun dieettiaterian tarve johtuu vammasta tai pitkäaikaissairaudesta.

Erytishuoltolain mukaisessa asumisessa asiakasmaksuna peritään ateriamaksu toteutuman mukaan.

Ateriapalvelusta perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kohtuullisten kustannusten suuruinen.

Jos ostopalveluna toimivan toimintayksikön ateriapalvelumaksu on määritelty pienemmäksi, peritään asiakkaalta ateriamaksu toimintayksikön määrittämän todellisen ateriakustannuksen mukaisesti.

4.4.3. KEHITYSVAMMALAIN MUKAISEN LYHYTAIKAISHOIDON MAKSUT

Tilapäinen asuminen ja asumisen arviointijaksot (, joiden kesto yhtäjaksoisesti enintään 1 kk). Myös tilapäinen viikonloppuhoito.

- alle 16-vuotiaiden vuorokausimaksu 8,86 €/vrk
Jätetään perimättä, mikäli asiakas tuo mukanaan nauttimansa erityisravintovalmisteet
- yli 16-vuotiaiden vuorokausimaksu 36,20 €/vrk
Sisältää ateriat, ylläpito- ja asumiskulut
- Osavuorokautinen perhehoito 18,50 €/päivä tai yö
Sisältää ateriat ja ylläpidon

4.4.4. KEHITYSVAMMALAIN MUKAINEN PITKÄAIKAINEN JA LYHYTAIKAINEN LAITOSHOITO SEKÄ PITKÄAIKAINEN PERHEHOITO

Asiakasmaksulaki 7 C §, 14 §, asiakasmaksuasetus 33 §

4.4.5. PITKÄAIKAINEN LAITOSHOITO JA PITKÄAIKAINEN PERHEHOITO, ALLE 16- VUOTIAAT JA 16 VUOTTA TÄYTTÄNEET.

Ei kerrytä maksukattoa.

Pitkäaikaisessa perhehoidossa olevilta asiakkailta peritään vahvistettujen asiakasmaksujen mukaisesti asiakasmaksuina vuokra, ateriamaksu sekä ylläpitomaksu.

1. Perhehoidossa vuokra on sosiaali- ja terveysministeriön vuosittain vahvistama asumismaksun mukainen vuokra. Vuokrassa huomioidaan aina STM:n ohjeistuksen mukainen indeksitarkistus.
 - 1 h huone, vuokra 197,38 €/kk (2019 vuokra)
 - 2 h huone, vuokra 165,68 €/kk (2019 vuokra)
2. Perhehoidon ylläpitomaksu/kk (maksu/vrk) 99,77 €/kk
3. Perhehoidon ateriamaksu on sosiaali- ja terveysministeriön vuosittain vahvistamien hoitajille maksettavien korvausten mukainen ateriamaksu.

Asiakkaalle on jäätävä käyttövaraa vähintään 188,50 €/kk.

4.4.6. OMAISHOITAJAN VAPAAN AIKAINEN HOITO

Kun kyse on kehitysvammaisten erityishuoltolain (519/1977) mukaisiin palveluihin oikeutetun asiakkaan omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisesta hoidosta ylläpitomaksu on 11,40 euroa/vapaavuorokausi, mikäli hoito on järjestetty kodin ulkopuoliseen perhehoitoon tai asumispalveluun.

5. LAITOSHOIDON MAKSUT

5.1. LYHYTAIKAINEN LAITOSHOITO

Asiakasmaksuasetus 12 §. Kerryttää maksukattoa.

- Hoitopäivämaksu lyhytaikaisessa laitoshoidossa 48,90 €/hoitopäivä
- Maksukaton täyttymisen jälkeen lyhytaikaisen laitoshoidon maksu 18 vuotta täyttäneitä 22,50 €/hoitopäivä
- Maksua ei peritä terveyskeskuksessa tai sairaalassa tai sen toimintayksikössä alle 18-vuotiaalta siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.
- Hoitopäivämaksu peritään vain kerran kalenterivuorokaudelta. Jos asiakas siirtyy välittömästi toiseen laitokseen, lähetävä laitos ei peri maksua siltä päivältä, jona asiakas siirtyy
- Asiakkaan siirtyessä laitoshoidosta asumisyksiköihin laskutetaan lähtöpäivä.

5.2. PÄIVÄ- JA YÖHOIDON MAKSU

Asiakasmaksuasetus 13 §. Kerryttää maksukattoa

Peritään hoidosta sosiaalihuollon laitoksessa tai muussa toimintayksikössä vain joko päivällä (päivähoito) tai yöllä (yöhoito). 22,50 €/vrk

Maksua ei peritä:

- kun maksukatto on täytynyt
- alle 18-vuotiaalta terveyskeskuksessa tai sairaalassa tai sen toimintayksikössä siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän
- psykiatrisen avohoidon toimintayksikössä annetusta hoidosta
- kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/77) tarkoittamasta erityishuollosta
- polikliinisesta päihdehuollosta
- vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 22 §:n 2 momentissa tarkoitetusta suojatyöstä.

5.3. KUNTOUTUSHOIDON MAKSUT

Asiakasmaksuasetus 14 §. Kerryttää maksukattoa.

Peritään vammaiselle henkilölle laitoshoidona annetusta kuntoutushoidosta tai kehitysvammaisten erityishuoltona annetusta kuntoutushoidosta. 16,90/hoitopäivä

5.3. PITKÄAIKAINEN LAITOSHOITO

Asiakasmaksulaki 7 B §, 7 C §, 10 §. Ei kerrytä maksukattoa

Pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevaksi katsotaan ympärivuorokautisen laitoshoidon (vanhainkodit, mielen-terveys- ja päihdekuntoutujien laitoshoido ja kehitysvammalaitokset) alkamisesta lukien

- henkilö, jonka hoidon arvioidaan kestävän yli kolme kuukautta ja

- henkilö, jonka ympärivuorokautinen laitoshoido on jatkunut kolme kuukautta, jos hänen toimintakykynsä on katsottava heikentyneen siten, että häntä on hoidettava edelleen laitoksessa

Pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevaksi ei katsota:

- henkilöä, joka saa lääkinnällisestä kuntoutuksesta annetun asetuksen (1015/1991) 3 §:n 2 mom. 6 kohdassa tai kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain 2 §:n 3 kohdassa tarkoitettua kuntoutusta laitoksessa; eikä
- lasta tai nuorta, joka on sijoitettu laitoshoidon lastensuojelulain nojalla.

Pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta peritään maksukyvyyn mukaan määräytyvä maksu seuraavasti:

- Maksu voi olla enintään 85 % hoidossa olevan nettokuukausitulosta. Pitkäaikaista laitoshoidoa saavan henkilökohtaiseen käyttöön jätetään kuukausittaisista nettotuloista vähintään 110 euroa.
- Jos pitkäaikaisessa laitoshoidossa oleva on välittömästi ennen laitoshoidon alkamista elänyt yhteistaloudessa avio- tai avioliitonomaisissa olosuhteissa ja hänen kuukausitulonsa ovat suuremmat kuin puolison kuukausitulot, maksu määräytyy puolisojen yhteen laskettujen kuukausitulojen perusteella. Tällöin pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta peritään asiakasmaksua enintään 42,5 % edellä mainituin perustein yhteenlasketuista netto-kuukausituloista. Tällöinkin laitoshoidossa olevan henkilökohtaiseen käyttöön jätetään vähintään 110 euroa kuukaudessa.
- Jos molemmat puoliset ovat pitkäaikaisessa laitoshoidossa, kummankin puolison maksu määräytyy kohdan 1 mukaisesti.

Maksua ei peritä pitkäaikaisessa laitoshoidossa terveyskeskuksessa tai sairaalassa taikka sen toimintayksikössä olevalta alle 18-vuotiaalta siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

Vähimmäiskäyttövaran euromäärä tarkistetaan joka toinen vuosi työeläkeindeksin muutoksen mukaisesti.

Maksukyvyyn mukaan määräytyvän maksun suuruutta määrättäessä otetaan huomioon palvelua käyttäneiden henkilöiden tulot siten kuin asiakasmaksulaissa tai -asetuksessa tarkemmin säädetään

Asiakasmaksua määrättäessä nettotuloina otetaan huomioon:

- palkkatulot
- eläkkeet ja jatkuvat etuudet
- hoitotuki (sisältää mahdollisen veteraanilisän)
- vammaistuki
- ylimääräinen rintamalisä
- elinkorot
- rahasyytinki
- muut jatkuvat henkilökohtaiset tulot
- pääomasta ja muusta omaisuudesta saatavat korko- (myös määräaikaistilien korot), osinko ja vuokratulot (kulut vähennettyinä), mikäli nettotulo ylittää 1,00 €/kk.
- maatalouden ja elinkeinotoiminnan pääoma- ja ansiotulo-osuudet sekä verovelvollisen osuus yhtymän tulosta (viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistettu)
- metsätulo, laskennallinen (asiakasmaksulaki 10 a § 2 mom., asiakasmaksuasetus 28 a)

Jos kuukausittaiset tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen kuukausitulo.

Asiakasmaksua määrättäessä tuloina ei oteta huomioon (asiakasmaksulaki 10 a ja 10 b §)

- lapsilisää ja lapsen hoitotukea

- asumistukea
- tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja tai haittarahaa
- rintamalisää
- elatusapua tai elatustukea, jota maksetaan pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevan puolison alaikäiselle lapselle
- eläkkeisiin ja niihin verrattaviin tuloihin sisältyviä huollettavista aiheutuvia korotuksia
- muita asiakasmaksulain 10 a § 3 mom. ja 10 b §:ssä tarkoitettuja tukia ja avustuksia

Tuloista tehtävät lain mukaiset vähennykset (asiakasmaksulaki 10 c §)

- suoritettavaksi vahvistetut elatusavut (ei koske puolisoa)
- tosi asiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty rahana maksettava etuus, joka on hänen suoritettavanaan

Asiakasmaksuista tehtävät harkinnanvaraiset vähennykset:

- Asumisen ylläpitokustannuksia voidaan huomioida enintään 3 kk:n ajan pitkäaikaisen laitoshoidon alkamisesta, taloudellinen tilanne ja säästöt huomioiden.
- Edunvalvontapalkkio
- Ulosotto
- Kotiin jäävän pienempituloisen puolison menoja voidaan ottaa harkinnanvaraisena vähennyksenä huomioon siten, että hänen asumisensa pystytään turvaamaan hänen muuta toimeentuloaan vaarantamatta.
- edellytyksenä kuittien/tositteiden ja pankin tiliotteiden esittäminen

6. LASTENSUOJELUN MAKSUT

Asiakasmaksulaki 7 § ja 14 §, asiakasmaksuasetus 20 §, lastensuojelulaki 417/2007 19 § ja 77 §, L lapsen elatuksesta 704/1975)

Asiakasmaksulain 4 §:n 4-kohdan mukaan lastensuojelulaissa tarkoitettu lasten ja nuorten huolto on maksetonta. Asiakasmaksulain 7 §:ssä säädetysti maksu voidaan 4 §:n 4-kohdasta poiketen periä lastensuojelulain nojalla avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetusta perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalvelusta aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi seuraavasti:

6.1. VANHEMMILTA PERITTÄVÄT MAKSUT

Lastensuojelulain nojalla avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetusta perhehoidosta tai laitoshuollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi peritään, milloin se on asianomaisten toimeentulon edellytykset ja huollolliset näkökohdat huomioon ottaen perusteltua, lapsen vanhemmilta maksu, joka on määrältään enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1-3 §:n perusteella määräytyvän elatusavun suuruinen (asiakasmaksulaki 7 § 1 mom.).

Lapsen vanhemmilta perittävä maksu jaetaan heidän kesken maksukyvyn mukaan (asiakasmaksuasetus 20 § 1 mom.)

Vanhemmalta perittävän maksun suuruutta arvioitaessa otetaan huomioon vanhemman ikä, työkyky ja mahdollisuus osallistua ansiotyöhön, käytettävissä olevien varojen määrä sekä vanhemman lakiin perustuva muu elatusvastuu; sekä lapsen kyky ja mahdollisuudet itse vastata elatuksestaan sekä seikat, joiden

johdosta vanhemmille ei aiheudu lapsen elatuksesta kustannuksia tai ne ovat vähäiset. (L lapsen elatuksesta 2 §)

6.2. LAPSELTA TAI NUORELTA PERITTÄVÄ MAKSU

Kunta voi maksua vahvistamatta periä ja nostaa lapselle tulevat elatusavut siltä ajalta, jolloin lapsi saa lastensuojelulain nojalla annettua perhehoitoa, laitoshuoltoa tai asumispalveluja sekä käyttää elatusavut perhehoidosta, laitoshoidosta tai asumispalvelusta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi (asiakasmaksulaki 7 § 2 ja 3 Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 1.1.2020 alkaen 30 mom.). Lastensuojelulain nojalla annetusta perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi voidaan periä kohtuulliseksi katsottu maksu myös muista lapsen tai nuoren asiakasmaksulain 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamisista.

Asiakasmaksulain 14 §:n mukaiset lapsen/nuoren tulot, korvaukset tai saamiset ovat

- eläkkeet
- elinkorot
- elatusavut
- avustukset
- muut jatkuvat taikka kertakaikkiset tulot, korvaukset tai saamiset

Lapsen/nuoren tuloista perittävän maksun määrä ei saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia ja se voi olla enintään 1 835,20 euroa/kk (asiakasmaksuasetus 773/2017, 20 §).

Lapsen tai nuoren asiakasmaksulain 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamista varataan kalenterikuukausittain vähintään 40 % lapsen/nuoren itsenäistymisvaroiksi, ja enintään 60 % käytetään hoidon korvaukseksi. Itsenäistymisvarojen määrää laskettaessa lapsilisää ei oteta huomioon. (Lastensuojelulaki 77 §).

Vanhemmille määrättyt asiakasmaksut eivät kerrytä lapsen/nuoren itsenäistymisvaroja.

7 **MUUT MAKSUT**
Ei kerrytä maksukattoa.

7.1 **SOSIAALIPÄIVYSTYS**
Sosiaalipäivystyksen palvelut ovat maksuttomia